

KẾ HOẠCH

Tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 (Từ ngày 10/11/2023 – 10/12/2023)

Thực hiện công văn số 6875/BYT-UBGQ50 ngày 26/10/2023 của Bộ Y tế về việc triển khai Tháng Hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023. Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc tỉnh Quảng Ninh (viết tắt là BCĐ 138/QN) xây dựng kế hoạch triển khai Tháng Hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

Đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS để giảm số người mới nhiễm HIV và tử vong liên quan đến AIDS, chấm dứt dịch AIDS tại Việt Nam vào năm 2030, giảm tối đa tác động của HIV/AIDS đến sự phát triển kinh tế - xã hội, trong đó:

1. Huy động sự tham gia của các nhà lãnh đạo, nhà hoạch định chính sách, người cung cấp dịch vụ và toàn thể cộng đồng cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.
2. Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc ít người.
3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và người bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.
4. Tiếp tục mở rộng độ bao phủ các dịch vụ và nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị các bệnh đồng nhiễm như viêm gan vi rút, lao, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đến mọi người dân.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. Chủ đề

Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, Việt Nam chọn chủ đề “Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”.

Giải thích chủ đề Tháng hành động (Phụ lục 1 kèm theo).

2. Khẩu hiệu của Tháng hành động (Phụ lục 2 kèm theo).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo

Ban Chỉ đạo 138/QN các cấp ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc tăng cường triển khai các hoạt động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 phù hợp với điều kiện, chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị, địa phương.

2. Tổ chức các hội nghị, hội thảo

Tùy từng điều kiện cụ thể, các đơn vị, địa phương tổ chức các hội nghị, hội thảo với số người tham gia và hình thức tổ chức phù hợp. Các hội nghị, hội thảo tập trung phổ biến về các nội dung:

- Tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam: Dịch tập trung trong các nhóm quần thể nguy cơ cao, cảnh báo nguy cơ gia tăng lây nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM), đặc biệt nhóm MSM tuổi vị thành niên. Bên cạnh đó, các địa bàn ở khu vực miền núi phía bắc tiềm ẩn nguy cơ lây nhiễm HIV do hạn chế nguồn lực đầu tư các hoạt động can thiệp giảm tác hại trong những năm qua và bắt đầu xuất hiện các ca nhiễm mới HIV trong nhóm nghiện ma túy trẻ sinh từ năm 1990 đến 2005.

- Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định mới liên quan đến phòng chống HIV/AIDS, trong đó có:

+ Tiếp tục phổ biến Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS); Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030;

+ Quyết định số 24/2023/QĐ-TTg ngày 22/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp;

+ Thông tư 04/2023/TT-BYT ngày 28/02/2023 quy định hình thức, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính và tiếp cận thông tin người nhiễm HIV;

+ Thông tư số 05/2023/TT-BYT ngày 10/3/2023 quy định chế độ báo cáo định kỳ hoạt động phòng, chống HIV/AIDS;

+ Thông tư 07/2023/TT-BYT ngày 04/4/2023 hướng dẫn quy trình, phương pháp giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và giám sát các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

- Tư vấn và xét nghiệm HIV: Quảng bá các mô hình tư vấn, xét nghiệm HIV: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng, tự xét nghiệm HIV và xét nghiệm nhiễm mới HIV, xét nghiệm cho bạn tình, bạn chích của người nhiễm HIV. Chiến lược xét nghiệm dựa vào mạng lưới người có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cao. Tuyên truyền vai

trò, lợi ích của xét nghiệm HIV và vai trò của các tổ chức cộng đồng về hoạt động tìm các ca nhiễm HIV tại cộng đồng.

- Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone: Lợi ích của điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone; Duy trì và nâng cao chất lượng điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone.

- Điều trị dự phòng trước phơi nhiễm bằng thuốc kháng HIV (PrEP): Lợi ích sự cần thiết, cách tham gia cũng như tuân thủ điều trị.

- Điều trị HIV/AIDS: Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị, “Không phát hiện bằng Không lây truyền”, điều trị là dự phòng; Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Đồng nhiễm lao, viêm gan C; Điều trị dự phòng lao tiềm ẩn cho người nhiễm HIV; Điều trị các bệnh không lây nhiễm ở người nhiễm HIV do Quỹ Bảo hiểm y tế chi trả tại các cơ sở y tế.

- Công tác phối hợp liên ngành trong phòng, chống HIV/AIDS: Phối hợp với Bộ Công an thực hiện phòng, chống HIV/AIDS trong trại giam, trại tạm giam; Phối hợp với Liên đoàn Lao động Quảng Ninh trong phòng, chống HIV/AIDS cho công nhân lao động; Phối hợp với Tỉnh Đoàn và Sở Giáo dục và Đào tạo trong phòng, chống HIV/AIDS cho học sinh, sinh viên.

- Thông tin, truyền thông về các thành tựu trong công tác phòng, chống HIV/AIDS, tấm gương thầy thuốc, cơ sở y tế, cá nhân, tổ chức cộng đồng điển hình trong công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt, hội thảo với người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV để truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích điều trị sớm HIV/AIDS; điều trị dự phòng trước phơi nhiễm HIV (PrEP); lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV, vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

- Tổ chức các sự kiện K=K (không phát hiện = không lây truyền) tại các huyện/thị xã/ thành phố.

- Tổ chức các hội thảo chuyên đề chia sẻ kinh nghiệm, các mô hình có hiệu quả như: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng do nhân viên cộng đồng thực hiện; mô hình trong dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS và chống kỳ thị phân biệt đối xử, do các tổ chức cộng đồng thực hiện để thấy rõ vai trò của các tổ chức cộng đồng trong hoạt động phòng, chống HIV/AIDS; các gương điển hình mà người nhiễm HIV hoặc người có hành vi nguy cơ cao đã tham gia hoặc vươn lên làm chủ, tạo công ăn việc làm, tạo thu nhập và giúp nhau trong cuộc sống.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

a) Tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

- Ban Chỉ đạo 138/QN khuyến khích các địa phương, Sở, ngành, đoàn thể, đơn vị tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Thời điểm tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS cần được thực hiện trước hoặc trong ngày mở đầu Tháng hành động (ngày 10/11/2022).

b) Tổ chức Lễ mít tinh hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS (01/12)

- Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12 năm 2023 tổ chức tập trung tại cấp sở, ngành, tuyến huyện/thị xã/thành phố. Các cuộc mít tinh và diễu hành quần chúng nên được tổ chức vào thời điểm thuận lợi cho việc huy động cộng đồng tham gia (ngày thứ 7 hoặc chủ nhật). Ngoài Lễ mít tinh, có thể tổ chức các sự kiện phối hợp như diễu hành hoặc quần chúng đi bộ, đạp xe, chạy, trưng bày, triển lãm, ca nhạc, biểu diễn kịch, truyền thông và chiếu phim lưu động hoặc tổ chức các sự kiện tặng quà cho người nhiễm và người bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS v.v...

- Ngoài mít tinh và diễu hành cấp huyện/thị xã/thành phố, Ban chỉ đạo khuyến khích các Sở, ngành, đoàn thể, địa phương, đơn vị tổ chức các cuộc mít tinh hoặc các sự kiện thích hợp tại các huyện, thị xã, thành phố, xã, phường, trường học, khu công nghiệp và cộng đồng dân cư để huy động sự tham gia của toàn thể cộng đồng người dân tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương, đơn vị.

c) Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12.

Truyền thông đại chúng:

- Tổ chức sản xuất và phổ biến các tin, bài, chương trình, chuyên đề, chuyên mục, phóng sự, phim ngắn về phòng, chống HIV/AIDS ... trên Đài phát thanh truyền hình tỉnh, các Đài phát thanh, truyền hình huyện, thị xã, thành phố cũng như hệ thống truyền thanh xã, phường. Tăng cường truyền thông qua các chương trình giải trí trên truyền hình, các chương trình quảng cáo, các chương trình tọa đàm, giao lưu với những người nổi tiếng về nội dung HIV/AIDS... Xây dựng chuyên trang, chuyên mục, đăng tải tin, bài viết... trên các báo in, báo điện tử có lượng người xem lớn.

Truyền thông qua mạng xã hội:

- Truyền thông trực tuyến qua mạng xã hội: Tăng cường truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên hệ thống mạng xã hội như (Facebook, Zalo, TikTok, Youtube, Viber, Lotus...); tin nhắn điện thoại; các loại hình truyền thông trên nền tảng Internet; thông qua các thông điệp hiệu quả cao như: Infographic, videoclip, audioclip.

- Kết nối các trang mạng xã hội của địa phương với các trang mạng xã hội của Cục Phòng, chống HIV/AIDS như: Fanpage Phòng, chống HIV/AIDS Việt Nam...

Truyền thông trực tiếp và truyền thông nhân sự kiện:

- Tổ chức truyền thông cá nhân và truyền thông nhóm về HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng. Lấy lực lượng y tế xã và thôn bản làm nòng cốt, giao nhiệm vụ và định kỳ kiểm tra, giám sát kết quả và hiệu quả các hoạt động truyền thông.

- Lòng ghép và đẩy mạnh truyền thông, tư vấn qua cơ sở cung cấp dịch vụ y tế nhất là các cơ sở cung cấp dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS.

Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên, cán bộ truyền thông viết về HIV/AIDS:

- Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng và cung cấp thông tin thông qua tổ chức gặp mặt báo chí/hợp báo, giao ban, tập huấn, tổ chức đi thực địa hoặc gửi thông tin trực tiếp tới các phóng viên.

- Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác truyền thông y tế tại địa phương (chú ý tuyên xã và thôn bản).

- Tập huấn truyền thông, cung cấp thông tin cho người phát ngôn và lãnh đạo đơn vị, cán bộ truyền thông các cấp, lưu ý cán bộ truyền thông trong các cơ sở khám chữa bệnh.

Sản xuất và nhân bản tài liệu truyền thông:

- Sản xuất, biên soạn và nhân bản các tài liệu truyền thông dưới các hình thức thích hợp chuyển cho các cơ sở cung cấp dịch vụ, các tuyến truyền viên, cộng tác viên truyền thông phòng, chống HIV/AIDS để phân phối cho các đối tượng đích.

- Xây dựng và phổ biến các thông điệp phòng, chống HIV/AIDS qua các phương tiện và tài liệu truyền thông khác: Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn tại các địa điểm công cộng có đông người qua lại như các trục đường giao thông chính, các bến xe, công viên; cửa ngõ thành phố, xã phường, thôn, ấp, bản và công các cơ quan, đơn vị, trường học, bệnh viện; Phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS khác như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế - cơ quan thường trực BCD về lĩnh vực phòng, chống HIV/AIDS.

- Tham mưu cho Ban Chỉ đạo tỉnh ban hành Kế hoạch tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 để triển khai thực hiện.

- Chủ động tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch; Tham mưu tổ chức kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện Tháng hành động và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS theo Kế hoạch được phê duyệt.

- Giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật phối hợp với Trung tâm truyền thông tỉnh Quảng Ninh, biên soạn nội dung tuyên truyền, chuyên mục tuyên truyền, hình thức tuyên truyền về Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS. Tổ chức các hội nghị phổ biến, tuyên truyền các nội dung về phòng, chống HIV/AIDS.

- Giám sát, hướng dẫn các địa phương, đơn vị xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS theo đúng kế hoạch.

- Tổng hợp báo cáo kết quả triển khai Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của các địa phương, đơn vị và gửi về Bộ Y tế - Cơ quan Thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm và Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định.

2. Các ngành thành viên Ban Chỉ đạo cấp tỉnh

- Xây dựng kế hoạch và chỉ đạo các cơ quan, tổ chức, đơn vị trong hệ thống, tổ chức các hoạt động nhằm hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS theo Kế hoạch.

- Tổ chức các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với chức năng nhiệm vụ và điều kiện thực tế của cơ quan, tổ chức, đơn vị, trong đó tập trung chỉ đạo các hoạt động về các cơ quan, tổ chức, đơn vị cơ sở.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp các hoạt động thực hiện trong Tháng Hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của ngành mình gửi về Sở Y tế (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật) trước ngày **15/12/2023**.

3. Ban Chỉ đạo phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm các huyện, thị xã, thành phố

- Căn cứ Kế hoạch của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh xây dựng Kế hoạch và triển khai thực hiện Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với điều kiện cụ thể của địa phương.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp báo cáo các hoạt động thực hiện trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của các địa phương, đơn vị trực thuộc và gửi về Sở Y tế (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật) theo mẫu báo cáo gửi kèm (phụ lục 3) trước ngày **15/12/2023**.

V. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Nguồn kinh phí thực hiện kế hoạch gồm: Ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán chi ngân sách hàng năm của các Sở, ban, ngành, địa phương theo phân cấp ngân sách hiện hành; nguồn kinh phí lồng ghép các chương trình, kế hoạch, nhiệm vụ có liên quan theo quy định của pháp luật; nguồn tài trợ, viện trợ và huy động từ xã hội, cộng đồng và các nguồn hợp pháp khác (nếu có)

Nơi nhận:

- Bộ Y tế - Cơ quan TT BCĐ TW (b/c);
- Đ/c Chủ tịch UBND tỉnh (b/c);
- Các Sở, ngành thành viên BCD 138/QN;
- BCĐ Phòng, chống HIV/AIDS các huyện/TX/TP;
- Các đơn vị Y tế trên địa bàn tỉnh;
- Cục Phòng, chống HIV/AIDS;
- V0, V2, DL1, TM3, PC, VX3;
- Lưu: VT, VX3.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

PHÓ CHỦ TỊCH UBND TỈNH
Nguyễn Thị Hạnh

Phụ lục 1

GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

"Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!"
(Kèm theo Kế hoạch số 214/KH-BCĐ ngày 17 tháng 11 năm 2023)

1. Giải thích từ ngữ

Cộng đồng là những ai?

Cộng đồng cần được hiểu rộng, bao gồm các Bộ ngành, đoàn thể trung ương và địa phương, các đơn vị, doanh nghiệp tư nhân, các khu công nghiệp, các tổ chức cộng đồng, các cộng đồng đích: công nhân lao động, học sinh sinh viên, đặc biệt là các nhóm có hành vi nguy dễ lây nhiễm HIV: Nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới nữ, người nghiện chích ma túy, mại dâm, bạn tình của các nhóm trên.

Tại sao cần phải sáng tạo trong phòng, chống HIV/AIDS?

Sau 30 năm phòng, chống HIV/AIDS, có rất nhiều sáng kiến hay, mô hình hiệu quả đã được áp dụng trong truyền thông, giáo dục thay đổi hành vi, trong tiếp cận dịch vụ từ dự phòng lây nhiễm HIV, can thiệp giảm hại đến điều trị liên quan đến HIV/AIDS. Tuy nhiên, đến giai đoạn hiện nay, có những thay đổi về các yếu tố dịch tễ HIV/AIDS, nguồn lực phòng chống HIV/AIDS, hệ thống tổ chức cơ quan chuyên trách phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, cùng với sự hiểu biết của người dân về HIV, sự chia sẻ đồng cảm với người nhiễm HIV và các quần thể đích được nâng lên trong sự phát triển chung của toàn xã hội thì công tác phòng, chống HIV/AIDS cũng cần có những cách tiếp cận mới, sáng tạo và phù hợp.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS¹ cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV được phát hiện mới đạt mức dưới 1.000 trường hợp/năm (Hiện nay >10.000 trường hợp/năm).

¹ Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 theo Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.

- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến HIV/AIDS dưới 1,0/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân).

- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con xuống dưới 2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV tại Việt Nam

Theo số liệu 8 tháng đầu năm 2023 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 249.000 người nhiễm HIV, trong đó có khoảng 230.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống². Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,1% năm 2021) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 2,5% năm 2022)³; Việt Nam giữ vững mục tiêu khống chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12,1%⁴; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,95% năm 2011, lên 5,1% năm 2015 và 12,5% năm 2022)⁵. Số MSM chiếm khoảng 42,3% trong số người nhiễm HIV được phát hiện 8 tháng đầu năm 2023⁶, chủ yếu ở độ tuổi trẻ từ 16-29 tuổi chiếm 41,7%, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá biệt có tỉnh chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện)⁷.

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 16-29 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,9% năm 2023⁸. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này cho thấy, 88,5% lây qua đường tình dục, đối tượng là nam quan hệ tình dục đồng giới chiếm 76,9%⁹ trong số những ca mới phát hiện trong độ tuổi này.

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ,

² Báo cáo 8 tháng đầu năm 2023 về công tác phòng, chống HIV/AIDS của Cục Phòng, chống HIV/AIDS.

³ Báo cáo giám sát trọng điểm các năm: 2002, 2004, 2021, 2022.

⁴ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2021.

⁵ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2011, 2015, 2022.

⁶ Báo cáo giám sát phát hiện năm 2023.

⁷ Kết quả giám sát địa phương.

⁸ Kết quả giám sát phát hiện năm 2012, 2019, 2023.

⁹ Kết quả giám sát phát hiện năm 2023

và 48,7% đối với nam¹⁰. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chi số trên.

3. Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS như phân tích ở trên, Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm đã có những văn bản đề nghị Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đẩy mạnh phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp. Ngành y tế các tỉnh/thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích để cung cấp dịch vụ từ dự phòng đến điều trị và chăm sóc toàn diện.

Đối với các trường đại học, trung học chuyên nghiệp: các hoạt động truyền thông tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các sự kiện truyền thông lớn và các buổi offline với quy mô vừa và nhỏ cần được triển khai thường xuyên hơn, đặc biệt ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch HIV/AIDS cao như: TP Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Đồng Nai, Bình Dương...

Đối với Ngành y tế và Liên đoàn lao động các tỉnh/ thành phố, đặc biệt ở các tỉnh/thành phố tập trung nhiều khu công nghiệp: cần có kế hoạch phối hợp triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS từ các hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ dự phòng và xét nghiệm HIV cho công nhân, lao động nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn cho lực lượng lao động trước tác động của HIV/AIDS. Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn

Trong những năm qua, các tổ chức cộng đồng (gồm các thành viên thuộc mạng lưới, cộng đồng người nhiễm HIV, người có hành vi nguy cơ cao lây nhiễm HIV đã tự nguyện hợp lực với nhau thành các nhóm) đã tích cực và sáng tạo tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, cung cấp các dịch vụ xét nghiệm không chuyên, cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV, chuyên gửi người có hành vi nguy cơ cao đến cơ sở y tế nhận các dịch vụ HIV/AIDS như làm xét nghiệm khẳng định HIV, điều trị ARV, điều trị methadone, điều trị PREP. Các tổ chức cộng đồng có đã đóng góp phát hiện mới hơn 50% số người nhiễm HIV, giới thiệu phần lớn khách hàng nguy cơ cao tham gia điều trị dự phòng PREP, hỗ trợ chuyển gửi người nhiễm HIV đi điều trị sớm

¹⁰Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021.

ARV và đặc biệt hỗ trợ tuân thủ điều trị tốt, cầu nối cơ bản giữa nhân viên y tế và bệnh nhân, đóng góp vào việc giảm kỳ thị phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV.

Các cơ sở y tế triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS đều có liên kết với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích. Vai trò của đội ngũ này như cánh tay nối dài của các cơ sở y tế đặc biệt hiệu quả khi dịch HIV/AIDS tại Việt Nam đang tập trung chủ yếu ở các nhóm có hành vi nguy cơ như nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, nghiện chích ma túy và mại dâm./.

Phụ lục 2

KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2023

(Kèm theo Kế hoạch số 214/KH-BCĐ ngày 17 tháng 1 năm 2023)

1. Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần.
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2023!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023!

Phụ lục 3

**BÁO CÁO KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG
QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023**

(Kèm theo Kế hoạch số 214/KH-BCĐ ngày 17 tháng 4 năm 2023)

.....
CƠ QUAN/ĐƠN VỊ

Số: /

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

....., ngày tháng năm 2023

**BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023**

Kính gửi:

- Sở Y tế Quảng Ninh;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật.

I. Quản lý chỉ đạo:

Ban hành Văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

+ Có + Không

Cấp ban hành: - Ủy ban nhân dân huyện/thị xã/thành phố

- Phòng Y tế/Trung tâm Y tế

II. Các hoạt động cụ thể

1. Các hoạt động tại tuyến tỉnh

1.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Mít tinh và diễu hành: Có Không

+ (Nếu có) Số người tham dự:.....

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình tỉnh/thành phố			
Phim/ Phóng sự			Số lần phát sóng:
Cô đọng, quảng cáo			Số lần phát sóng:
Toạ đàm			Số lần phát sóng:

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết :
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng roll			Số cụm pano : Số khẩu hiệu, băng roll:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng : Bản tin HIV:
Khác (ghi rõ):			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Tiếp cận với cá nhân, nhóm			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:
Khác (ghi rõ)			

1.4. Tổ chức các chuyên giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

1.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

2. Các hoạt động tại tuyến huyện

2.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Mít tinh và diễu hành: Có Không

+ (Nếu có) Số người tham dự:.....

2.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đại phát thanh truyền hình huyện			
Phim/ Phóng sự			Số lần phát sóng:.....
Cô đọng, quảng cáo			Số lần phát sóng:
Tọa đàm			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết:
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano:
			Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi :
			Số áp phích :
			Số sách mỏng :
Khác (ghi rõ):			

2.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khỏe với cá nhân/ nhóm			Số lần:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

2.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có:

+ Không:

+ Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

2.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

3. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

3.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Tổng số cuộc mít tinh tại xã phường

+ Tổng số người tham dự:..... người

3.2. Các hoạt động khác:

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

2. Khó khăn

IV. Đề xuất, khuyến nghị

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT,....

GIÁM ĐỐC